

V Praze 6. června 2021

Posudek bakalářské práce

Název práce: Teologické motivy ve světech J. R. R. Tolkiena, C. S. Lewise a George Lucase

Autor práce: Ondřej Michálek

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Filip Outrata, Ph.D.

Bakalářská práce Ondřeje Michálka se zaměřuje na tvorbu tří velkých mistrů příběhů, literárních autorů Johna Ronalda Reula Tolkiena a Clivea Staplese Lewise, a režiséra a scénáristy George Lucase. Jejich fiktivní světy – Středozem, Narnii a univerzum Star Wars – a příběhy s nimi spojené zkoumá na základě tradičních teologických témat: nauky o stvoření, eschatologie, nauky o hříchu, milosti a vykoupení.

Po úvodním vymezení tématu a definici teologických otázek, jejichž prizmatem bude fiktivní světy příběhů pojednávat, následující úvaze o významu příběhů a stručném, kompaktním představení života a díla všech tří autorů se autor pouští do prvního tematického okruhu, jímž je stvoření („protologie“) a eschatologie. Zde, tak jako i v následujících oddílech, vždy nejprve představuje biblický pohled, na jehož pozadí poté postupně rozebírá nejprve Lucasův svět Star Wars, Tolkienovu Středozemi a Lewisovu Narnii.

Všimá si klíčových příběhů, ale i dalších motivů, které jsou pro dané autory a jejich tvorbu typické. Jedním z důležitých a zajímavých aspektů práce je její mezináboženský rozměr – dva ze tří autorů jsou formováni křesťanstvím (Lewis a Tolkien), třetí (Lucas) má rovněž křesťanské zázemí, hlásí se však k inspiraci buddhismem.

Koncepce práce je přehledná a logická, autor neztrácí souvislost a dokáže srozumitelně popsat a patřičně shrnout své závěry. Seznam literatury stejně jako poznámkový aparát je na úrovni odpovídající bakalářské práci. Větší pozornost mohla být věnována jazykovému zpracování a vycytání drobných chyb a překlepů.

Téma, které si autor zvolil, je rozsáhlé a vzhledem k formátu práce ani nemohlo být podáno zcela vyčerpávajícím způsobem; některé příběhy z rozsáhlých epických světů, které si zvolil za cíl svého zkoumání, nutně zůstaly nepovšimnuty a neodvyprávěny. Zajímavé by jistě bylo, kdyby mohl vzít kromě zpracovaných děl i další, jako například Lewisovu Kosmickou trilogii či některé Tolkienovy texty obsažené v sérii Dějin Středozeemě. Jasněji tak mohly vystoupit jak křesťanské motivy v díle obou autorů, tak i jejich inspirace vzájemná.

To, že se autor zaměřil na srovnání děl trochu jiného zaměření, náboženské inspirace i doby vzniku, mu otevírá některé zajímavé otázky. Jednou z nich, která by si zasloužila (v případné další či navazující práci) rozpracování, je například vztah k robotům, tvorům s umělou inteligencí, kteří ale projevují mnohé vlastnosti typické pro člověka. Kde začíná osobnost, osoba jako samostatná bytost, a jak se chovat k tvorům s umělou inteligencí? Tyto otázky tematizuje vedle G. Lucase řada dalších tvůrců žánru science-fiction (Isaac Asimov, Philip K. Dick ad.) a je vzhledem k technologickému vývoji také stále aktuálnější.

Bakalářská práce Ondřeje Michálka svým rozsahem a způsobem zpracování splňuje měřítko kladená na bakalářskou práci. Navrhuji její ohodnocení stupněm B.

Mgr. Bc. Filip Outrata, Ph.D.